

Toiminnanjohtajan blogi

13.8.2024 Liitto on tukena taiteilijan tuloveroasioissa

Moni kuvataiteilija on saanut lähiaikoina verottajalta selvityspyynnön kulujensa liittymisestä taiteelliseen työskentelyynsä ja tulonhankintaan sekä siitä, koska toiminta mahdollisesti muuttuu voitolliseksi. Lainsäädännössä ei ole tapahtunut muutoksia, joten aihetta paniikkiin ei ole, mutta vastata kannattaa määräaikojen puitteissa tyhjentävästi. Moni kokee nyt epävarmuutta siitä, *miten* selvityksiä annetaan ja siksi tässä kirjoituksessa annetaan mahdollisimman konkreettisia esimerkkejä.

Sähköisen veroilmoituksen lomakkeella ei enää jätetä tarkempaa erittelyä kuluista eikä liitteitä kuten ennen, vaikka taiteilijaverotus edelleen edellyttää muistiinpanoja kuluista sekä kuittien pitämistä tallessa. Koska ilmoitus on riisuttu, verottaja kysyy käsittelyvaiheessa tarkennuksia tarpeensa mukaan. Aiemmin taiteilija jätti veroilmoituksen liitteessä selvityksen siitä, että on ammattilainen ja perusteli kulujaan sekä liitti muistiinpanot ilmoitukseen.

Ammattilaisuuden kriteereitä ovat esimerkiksi kuvataiteilijan tutkinto, aktiivinen ammatin harjoittaminen kuten näyttelyiden pitäminen tai muu taiteellisen työn esille saattaminen ja teosten myynti, apurahat ja tunnustukset sekä kuuluminen ammattitaiteilijoiden järjestöön. Toiminnan voitollisuus ei ole välttämätöntä ammattimaisen taiteilijuuden ja sitä myöten kuvataiteilijan tulonhankkimiskulujen verovähennysoikeuden määrittelyssä, mikäli toiminnan ammattimaisuus on osoitettu edellä mainituilla kriteereillä. Tämä oikeuskirjallisuuteen perustuva linja on vahvistettu muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO 2009:106, eikä lainsäädännössä ole tapahtunut muutoksia, jotka heikentäisivät tapauksen asemaa oikeuslähteenä.

Selvitykseen on siis kirjattava tarvittaessa ammattilaisuuden perusteet, esimerkiksi näin:

“Olen valmistunut kuvataiteilijaksi 2007 ammattikorkeakoulusta, Lahden Taideinstituutista, ja suorittanut maisteriopinnot Kuvataideakatemiassa 2015. Kuulun ammattitaiteilijoita edustavaan Taidemaalariliittoon ja olen pitänyt aktiivisesti näyttelyitä vuodesta 2007 alkaen sekä gallerioissa että taidemuseoissa kotimaassa. Vuonna 2023 teoksiani oli esillä tm-galleriassa sekä myynnissä Teosvälitys-tapahtumassa ja Helsingin taiteilijaseuran Taidelainaamossa. Olen saanut Taiteen edistämiskeskuksen taiteilija-apurahan vuonna 2010 ja 2015 sekä Suomen kulttuurirahaston puolivuotisen työskentelyapurahan vuosina 2019 ja 2022. Toimin myös maalaustaiteen opettajana kansanopistossa. Toimintani kuvataiteilijana on ammattimaista.”

Taiteilijan toiminta luonnollisesti pohjautuu ajatukselle, että aktiivinen näyttelytoiminta ja teosten esillepano myyntitilaisuuksiin kääntyy voitolliseksi jossain vaiheessa, mutta aina se ei toteudu. Tämän voi verohallinnolle kertoa, kun sitä kysyvät.

Ammattilaisen on kuitenkin osoitettava kulujen yhteys taiteelliseen toimintaan, eikä yhteys ilmene Omaveroon ilmoitettavasta karkeasta tulonhankkimiskulusta. Siksi selvityksessä on syytä toimittaa tiivis selvitys kuluista kuten esimerkiksi:

”Tulonhankkimiskuluni vuonna 2023 koostuvat pääasiassa työhuonevuokrasta, maalausten materiaalikuluista sekä kuljetus-, puhelin- sekä internetkuluista. Vuoden aikana olen valmistanut maalauksia vuoden 2024 alussa pitämäni näyttelyyn. Materiaalikulut koostuvat kiilapuista, kankaista, maalausnesteistä sekä pohjusteista. Lisäksi olen kuluvana vuonna hankkinut taiteellista työtäni varten uuden tietokoneen (1200 €, josta 2023 vuodelle kohdistuu 30 % poisto) sekä maalaustelineen ja ergonomisen työtuolin. Tietokone ohjelmistoinen on välttämätön työkalu teoskuvien käsittelyä, markkinointia sekä esimerkiksi näyttelysuunnitelmien mallinnusta varten. Koska käytän työssäni liuottimia ja maaleja, olen vuokrannut työskentelyäni varten erillisen, tarkoitukseen sopivan työtilan, jonka kuukausivuokra on 300 €.”

Lisäksi liitteeksi kannattaa laittaa muistiinpanot, joista selviää mihin yksittäinen kulu kohdentuu, kuten esimerkiksi:

- 7.1.2023 Taidemaalariiton tarvikeväilytys Pellavakangas – 210 € galleriassa X 1.2.-1.3.2024 pidettävään näyttelyyn tulevaa teosta varten
- 15.1.2023 Adobe-ohjelmiston kuukausimaksu, verkkomaksu -34,90 € teoskuvien käsittelyä ja kutsujen taittoa varten.

Ohjeita muistiinpanojen tekemiseen löytyy liiton jäsensivuilta. Verokäsittelijät eivät tunne kuvataiteilijan materiaalien ja välineiden kirjoa ja siksi niitä on perusteltava. Materiaaliahan voi olla vaikka piparkakkutaikina tai irtoripset perinteisten taidemaalauksen materiaalien lisäksi ja se voi käsittelijässä herättää kummastusta. Vuosittain verottaja kysyy myös kuitteja, jolloin ne on oltava tallessa ja järjestyksessä toimitettavaksi. Osa meistä voittaa näissä arpajaisissa useamman kerran. Mielenrauhan saa parhaiten laittamalla kuitit talteen ja tekemällä muistiinpanot ajoissa, vaikka se ainakin itselleni on aina tuntunut mahdottomalta.

Mikäli koet, että verohallinto perusteetta poikkeaa veroilmoituksestasi, eikä hyväksy selvitystäsi, olethan matalalla kynnyksellä yhteydessä, jotta voimme liitossa auttaa turvaamaan oikeutesi.

Lue lisää verotuksesta jäsensivuilta tai [Suomen Taitelijaseuran vero-oppaasta](#).

Elisa Lientola

Taidemaalariiton toiminnanjohtaja